

Verkorte versie

HUIS VAN DEMOCRATIE

1. Inleiding

Heerenveen staat voor grote veranderingen. Er zijn steeds meer ouderen en minder jongeren. Dat vraagt om andere voorzieningen in zorg, wonen en werk. Ook groeit de kloof tussen groepen inwoners: sommigen doen volop mee, anderen haken af. Digitalisering helpt veel mensen, maar zorgt er ook voor dat anderen juist buitenspel komen te staan. Tegelijkertijd neemt de afstand tot de politiek toe.

Het Huis van Democratie kan een positieve invloed hebben deze ontwikkelingen. Het wordt een centrale plek waar inwoners, gemeente, bibliotheek en maatschappelijke partners elkaar vinden. Een huis waar je terecht kunt met vragen, ideeën en plannen, maar ook gewoon om te ontmoeten en leren. Het is zeven dagen per week open, ook in de avonden.

Ambitie:

"Het Huis van Democratie is een open, levendige plek waar je kennis vindt en deelt, waar je elkaar ontmoet en samen leert, groeit en initiatief neemt. Hier oefen je met meedoen, meedenken en mede-maken. Een plek van rust én reuring, van geschiedenis én toekomst, diep geworteld in Heerenveen."

*Het Huis van Democratie groeit mee met wat lokaal leeft. Samen met inwoners en partners maakt het ruimte voor gesprek, creativiteit, initiatief en samenwerking. Zo bouwen we aan een eerlijke, sterke en verbonden gemeenschap, waarin mensen van verschillende achtergronden elkaar willen begrijpen en verder helpen. Het Huis van Democratie is er voor *alle* Heerenveeners."*

2. Aanleiding en opgave

De gemeente wil een samenleving waarin iedereen meedoet, met gelijke kansen voor jong en oud. Daarvoor moet Heerenveen blijven investeren in voorzieningen die inwoners verbinden. Het Huis van Democratie sluit hierbij aan en past ook binnen de centrumvisie "Ook 'n gouden plak". Daarmee krijgt het centrum van Heerenveen een extra impuls: compact, compleet, gastvrij en bruisend.

3. Het Huis van Democratie

Het Huis van Democratie wordt een samenwerking tussen drie pijlers:

- **De gemeente:** biedt loketfuncties zoals paspoorten, rijbewijzen, vergunningen en uitkeringen. Maar er is meer: inwoners kunnen er ook terecht om mee te praten over beleid, deel te nemen aan participatietrajecten en in gesprek te gaan met raadsleden of ambtenaren.
- **De bibliotheek:** trekt jaarlijks zo'n 170.000 bezoekers. Naast boeken en leesplezier biedt de bieb cursussen, lezingen, hulp bij taal en het vergroten van digitale vaardigheden. Jong en oud leren hier vaardigheden die nodig zijn in de samenleving.

- **Partners:** nu al zijn woningcorporaties, welzijnsorganisaties, zorgaanbieders, scholen en cultuurinstellingen in beeld. In de toekomst kunnen ook ondernemers, maatschappelijke initiatieven en vrijwilligersorganisaties aansluiten. Zo ontstaat een netwerk dat flexibel meebeweegt met wat inwoners nodig hebben.

4. Het droombeeld

Het Huis van Democratie komt op de ABC-locatie aan het Ernst van Harenplein. Dit is een centrale plek naast het Cultuurhuis en vlakbij het winkelgebied. Daarmee staat het letterlijk in het hart van Heerenveen, verbonden met het dagelijkse leven van inwoners.

Stel je voor: op een zonnige middag stap je het gebouw binnen. De glazen gevel geeft uitzicht op het plein waar kinderen spelen en mensen elkaar ontmoeten. Binnen is de sfeer open en warm: lichte ruimtes, veel hout en groen.

Aan de leestafel zit een groep studenten te werken. In een hoek leest een oudere inwoner de krant. Bij de balie spreekt een gemeentemedewerker met een inwoner die een vergunning nodig heeft. Meteen schuift een medewerker van de woningcorporatie aan om mee te denken. Verderop oefenen scholieren met debatteren in de open raadszaal. Het gebouw voelt als een huiskamer van de gemeente: een plek waar je welkom bent, waar je anderen tegenkomt, en waar overheid en inwoners op een vanzelfsprekende manier samenwerken.

Credits schets: includi.com, Aat Vos, gebruikt met toestemming

5. Wat kan er ontstaan

Doordat functies samenkomen, vinden inwoners sneller een oplossing.

Voorbeeld: Meneer Jansen, die onlangs zijn vrouw verloor, heeft moeite met brieven en afspraken. Bij het servicepunt van het Huis van Democratie wordt hij vriendelijk geholpen. De medewerker wijst hem op activiteiten bij De As in de Greiden en de aanwezigheid van vrijwilligers die hem kunnen ondersteunen. Ook laat de medewerker zien hoe hij ANWB AutoMaatje kan gebruiken en bespreekt de mogelijkheid van vrijwilligerswerk.

Binnen korte tijd krijgt meneer Jansen zo een goed overzicht van de mogelijkheden. Het Huis van Democratie voorkomt dat hij van loket naar loket wordt gestuurd en zorgt voor snelle, passende hulp.

6. Doelgroepen, uitstraling, activiteiten en locatie

Het Huis van Democratie is er voor iedereen: inwoners, raadsleden, jongeren, ouderen, organisaties en bezoekers van het centrum.

De uitstraling is open en uitnodigend. Er zijn rustige plekken om te lezen en te studeren, maar ook levendige ruimtes voor debat, workshops of ontmoetingen. De inrichting is modern maar warm, met veel glas en hout.

Activiteiten lopen uiteen van lezingen, debatten en participatieavonden tot taalondersteuning, culturele presentaties en ontmoetingscafés. Samen met partners wordt een breed programma opgezet, zodat er voor iedereen iets te vinden is.

7. Samenwerking en gedeeld gebruik

Het gebouw is praktisch ingericht met een centrale entree, een café dat ook als ontmoetingsplek dient, flexibele vergader- en werkruimtes, en een multifunctionele raadszaal. Ook voorzieningen zoals fietsenstalling en techniek worden gedeeld.

Het delen van ruimtes zorgt voor nieuwe ontmoetingen. Een gesprek bij de koffieautomaat kan zomaar het begin zijn van een gezamenlijk initiatief.

8. Synergievoordelen

Doordat gemeente, bibliotheek en partners onder één dak zitten, ontstaat er meer dan de som der delen. De samenwerking levert duidelijke voordelen op:

- **Snellere dienstverlening** – inwoners hoeven niet meer van loket naar loket. Door korte lijnen worden vragen direct opgepakt.
- **Lagere kosten** – voorzieningen zoals techniek, zalen en ondersteunende diensten worden gedeeld. Dat is efficiënter en bespaart geld.
- **Meer samenwerking** – partners ontmoeten elkaar vanzelf en starten makkelijker gezamenlijke initiatieven.
- **Betere zichtbaarheid** – de gemeente en haar partners zijn duidelijk aanwezig in het centrum. Inwoners weten zo sneller waar ze terecht kunnen.
- **Grotere aantrekkingskracht** – door de mix van functies is er altijd levendigheid, wat meer bezoekers trekt en het centrum versterkt.

9. Meerwaarde

Het Huis van Democratie levert meerwaarde op vijf manieren:

1. **Sociaal** – Inwoners ontmoeten elkaar, leren en doen mee.
Voorbeeld: Emma, student, komt om te studeren in de bibliotheek. Ze ontdekt een schrijfworkshop en sluit spontaan aan. Zo leert ze nieuwe mensen kennen en voelt ze zich meer thuis in Heerenveen.
2. **Maatschappelijk** – Het vergroot welzijn en samenhang.
Voorbeeld: Douwe, een oudere inwoner, komt wekelijks naar het seniorencafé. Daar ontmoet hij leeftijdsgenoten en leert hij omgaan met zijn tablet. Zo voelt hij zich minder alleen en kan hij beter contact houden met zijn familie.
3. **Politiek** – Besluiten worden zichtbaar en inwoners voelen zich gehoord.
Voorbeeld: Maria bezoekt een participatieavond in de open raadszaal. Ze vertelt over haar idee voor een groen buurtproject. Ze ervaart dat er echt naar haar geluisterd wordt, omdat raadsleden meteen vragen stellen en vervolgstappen afspreken.
4. **Functioneel** – Snellere en betere dienstverlening.
Voorbeeld: Simone van de woningcorporatie ontmoet toevallig een huurder die vragen heeft. Binnen enkele minuten helpt ze hem verder, terwijl hij eigenlijk alleen naar de bibliotheek kwam. Door de korte lijnen zijn problemen sneller opgelost.
5. **Economisch** – Meer bezoekers en levendigheid in het centrum.
Voorbeeld: Marieke, winkelier in de buurt, merkt dat haar winkel vaker bezocht wordt na activiteiten in het Huis. Het Huis trekt mensen naar het centrum en zorgt zo voor extra levendigheid en omzet.

10. Conclusie en vervolgstappen

Het Huis van Democratie wordt veel meer dan een gebouw. Het is een ontmoetingsplek waar overheid en inwoners elkaar vinden, waar je hulp krijgt, leert en meedenkt. Het laat zien dat Heerenveen luistert naar zijn inwoners en samen met hen de toekomst vormgeeft.

De vervolgstappen zijn:

1. Samen met inwoners, medewerkers en partners het plan verder uitwerken.
2. Een gezamenlijke programmering maken die aansluit bij behoeften.
3. Nieuwe partners uitnodigen en betrekken.
4. Een stevig plan maken voor organisatie en financiën.

Als deze stappen zijn gezet, ontstaat er in hartje Heerenveen een open en gastvrij Huis van Democratie: een plek waar iedereen zich thuis voelt en waar de toekomst van de gemeente samen wordt gebouwd.